تجربه مجید سجادیان باغدار رفسنجانی

ایجاد فرصت از دل تهدید

■ مصاحبه‌کننده - اعظم مرتضی‌پور

فروردین ماه امسال برای دومین سال متوالی باغداران پسته در بخش‌های وسیعی از کشور با شوک سرمازدگی مواجه شدند. الگوی سرمازدگی سال جاری تشعشعی و خسارت آن در باغات مختلف یکنواخت نبود به‌نحوی که در برخی باغات میزان خسارت به‌حدی بود که علاوه بر محصول سال جاری محصول سال آینده را نیز از دست دادند و در باغاتی هم میزان خسارت ۳۰ تا ۵۰ درصدی مشاهده شد. البته ناگفته نماند که به پشتوانه تجارب سال‌های گذشته اقداماتی برای مقابله با سرمازدگی صورت گرفت که نقش موثری در کاهش خسارت سرمازدگی داشت. در این بین نیز باغداران خوش‌فکر و خلاقی هستند که از هر تهدید به‌عنوان یک فرصت برای بهبود وضعیت باغ خود بهره می‌برند. مجید سجادیان مدیر خبره و شش دانگی است که با وجود اینکه یکی از باغات تحت مدیریتش خسارت صددرصدی از سرما دیده‌بود زانوی غم بغل نگرفت و این تهدید را فرصتی دید تا از جبر تحمیل شده توسط طبیعت برای افزایش بهره‌وری بلند مدت مجموعه تحت مدیریت خود استفاده کند. آنچه در ادامه می‌خوانید روایت وی از این ماجراست.

پایه‌ریزی باغ ما از سال ۱۳۳۷ انجام شده و ارقام آن کله‌قوچی و فندقی بودند. در سال ۱۳۹۶ که مدیریت این مجموعه به من سپرده شد در ابتدای امر خاک باغ که ۶۰، ۷۰ درصد رسی بود را با ریپر زدن و افزودن ماسه بادی تا حدود زیادی اصلاح کردم. با توجه به پیر شدن درختان باغ و مقرون به‌صرفه نبودن میزان عملکرد آنها که در بهترین حالت ۱۲۰۰ کیلو در هکتار بود، تصمیم به تغییر پیوند به رقم اکبری گرفتیم. در سال ۱۳۹۷ فقط درختانی که بیمار و ضعیف بودند را بریده و تغییر پیوند دادیم. طی سال دوم هم نهال‌هایی که پیوند کله‌قوچی زده شده‌بودند را بریدیم

که سال‌های بعد با معضل حال حاضر (عملکرد پایین) روبه‌رو نشویم و نخواهیم بعد از ده سال تغییر پیوند دهیم. پس از آن برای جوانسازی و تغییر پیوند قطعاتی از باغ را تمام‌بُر کردیم. در فروردین سال جاری (۱۷،۱۸ و ۱۹ فروردین) که سرمازدگی رخ داد با تجربه‌ای که داشتیم متوجه شدیم خسارت سرما به‌حدی بوده‌است که درختان علاوه بر محصول سال جاری، محصول سال بعد خود را هم از دست داده‌اند، لذا با علم به اینکه این درخت در اثر تنش سرمایی دو، سه سالی طول می‌کشد تا به محصول اقتصادی برسد، تصمیم گرفتیم که از این فرصت دو ساله استفاده کرده و تغییر پیوند انجام دهیم. به‌منظور جلو انداختن برنامه تغییر پیوند تا چند روز بعد از سرمازدگی که مقداری تنش درخت گرفته شده‌بود شروع به بریدن درختانی که سرما اذیت کرده‌بود نمودیم. چند هزار درخت را تا نیمه اردیبهشت بریدیم و از اول تیرماه نیز پیوندزنی رقم اکبری را شروع کردیم. برای کاهش ریسک پیوند، در هر درخت حدود ده تا پانزده عدد پیوند ماشوله زدیم که از این تعداد حداقل ۶۰ درصد آنها سبزشدند و رشد خوبی داشتند. درختانی که پیوندشان خشک شد نیز آماده پیوند هستند که در فصل پیوند سال بعد پیوند بدنی یا خال زده می‌شود.